

Anonimizirana verzija

Prijevod

C-130/24 – 1

Predmet C-130/24

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

16. veljače 2024.

Sud koji je uputio zahtjev:

Verwaltungsgericht Düsseldorf (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

16. siječnja 2024.

Tužiteljica:

YC

Tuženik:

Stadt Wuppertal

8 K 8657/22

R J E Š E N J E

U upravnom sporu

YC, [omissis],

tužiteljica,

[omissis]:

p r o t i v

grada Wuppertala, [omissis],

tuženika,

z b o g prava stranaca (boravak zbog obiteljskih razloga)
u predmetnom slučaju: pravo boravka na temelju članka 20.
UFEU-a

[omissis]

8. vijeće Verwaltungsgerichte Düsseldorf (Upravni sud u
Düsseldorfu, Njemačka)
je 16. siječnja 2024.

r i j e š i l o:

Postupak se prekida.

U skladu s člankom 267. UFEU-a Sudu Europske unije upućuje se zahtjev za prethodnu odluku u vezi sa sljedećim pitanjima:

- 1. Ovisi li pravo boravka na temelju članka 20. UFEU-a o tome može li se postupak izdavanja vize, koji je u skladu sa zakonom potreban za izdavanje nacionalne dozvole boravka, naknadno razumno provesti u kratkom i strogo ograničenom roku?**
- 2. Nastaje li pravo boravka iz članka 20. UFEU-a na temelju prava Unije, tako da ga nacionalna tijela trebaju još samo potvrditi ili ga nacionalna tijela konstitutivno odobravaju?**
- 3. U slučaju automatskog nastanka prava boravka na temelju prava Unije: u kojem trenutku nastaje to pravo?**
- 4. Ako pravo boravka trebaju odobriti nacionalna tijela, u kojem se trenutku to pravo odobrava s retroaktivnim učinkom?**

O b r a z l o ž e n j e

I.

- 1 Tužiteljica, rođena 6. veljače 1988., državljanka je Republike Kameruna. Ima putovnicu koja vrijedi do 23. ožujka 2028.
- 2 Tužiteljici je poljsko diplomatsko predstavništvo u inozemstvu 25. rujna 2019. tužitelju izdalo nacionalnu vizu u svrhu studiranja (kategorija D), koja je vrijedila do 23. rujna 2020. S njom je 28. rujna 2019. ušla u schengenski prostor te je započela studij u Poljskoj.

- 3 Potom je tužiteljica iz Poljske ušla na državno područje Savezne Republike Njemačke i prijavila se 1. kolovoza 2020. na području u nadležnosti tuženika (ured za strance). Namjeravala se zaposliti u Saveznoj volonterskoj službi 1. listopada 2020. te se kod tuženika telefonski raspitivala o mogućnostima u tom pogledu.
- 4 Tuženik je od tužiteljice zatražio da napusti državno područje te joj je izdao potvrdu o prelasku granice nakon što je tužiteljica navela da namjerava dobrovoljno napustiti državno područje. Tužiteljica je 6. studenoga 2020. pisanim putem pozvana da odmah napusti državno područje.
- 5 Tužiteljica nije napustila državno područje Savezne Republike Njemačke. Međutim, također više nije bila dostupna nadležnim tijelima na navedenoj prijavljenoj adresi. Tužiteljica je tek 23. lipnja 2021. ponovno kontaktirala tuženika.
- 6 Tužiteljici dijete, koje ima izvedeno njemačko državljanstvo s obzirom na svojeg oca, rođeno je 24. rujna 2021.
- 7 Tužiteljica živi u zajedničkom kućanstvu sa svojim djetetom. Djetetov otac rijetko je u kontaktu sa svojim djetetom. Posjećuje ga samo vikendom i plaća mjesečni iznos od 200,00 eura na ime uzdržavanja djeteta. Osim toga, zbog poslovnih razloga više se tjedana ne može brinuti o svojem djetetu. Tužiteljica ima isključivo skrbništvo.
- 8 Tužiteljica je 12. travnja 2022. zatražila da joj se izda dozvola boravka kako bi skrbila o djetetu.
- 9 Tuženik nije odlučio o tom zahtjevu. Zbog toga je tužiteljica 13. prosinca 2022. podnijela tužbu.
- 10 U sudskom postupku tuženik tvrdi da je isključeno izdavanje dozvole boravka. Navodi da je tužiteljica bila nedostupna između prosinca 2020. i kraja lipnja 2021. Ističe da tužiteljica time ispunjava obilježje kaznenog djela iz članka 95. stavka 1. točke 2. Gesetza über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Zakon o boravku, radu i integraciji stranaca na saveznom području, u daljnjem tekstu: AufenthG). Pojašnjava da iz toga proizlazi interes za protjerivanje na temelju članka 5. stavka 1. točke 2. istog zakona, koji je u suprotnosti s izdavanjem dozvole boravka i od kojeg se ne može odstupiti. Također napominje da izdavanje dozvole boravka pretpostavlja ulazak s potrebnom vizom. Tvrdi da taj uvjet nije ispunjen. Smatra da bi naknadno provođenje postupka izdavanja vize, koji traje manje od mjesec dana, bilo razumno za tužiteljicu. Potonja prema njegovu mišljenju može sa svojim njemačkim djetetom napustiti državno područje i u Kamerunu provesti postupak izdavanja vize. Ocjenjuje da se time ne ugrožava dobrobit djeteta. Osim toga, napominje da nisu ispunjeni uvjeti za pravo boravka na temelju članka 20. UFEU-a. Pojašnjava da bi u slučaju zajedničkog napuštanja državnog područja radi naknadnog provođenja postupka izdavanja vize njemačka državljanica, koja ne

pohađa školu, morala samo kratkoročno napustiti područje Unije, tako da se time ne utječe na bit prava. Tvrdi da je prihvatljiv prekid kontakta s djetetovim ocem u trajanju kraćem od mjesec dana.

- 11 Djelomičnom (nepravomoćnom) presudom od 23. studenoga 2023. tuženiku je naloženo da tužiteljici izda dozvolu boravka na temelju članka 28. stavka 1. prve rečenice točke 3. AufenthG-a, s učinkom od datuma presude.
- 12 Stoga je pred sudom koji je uputio zahtjev još uvijek u tijeku spor, uključujući zahtjev za priznavanje tužiteljčinog prava boravka za razdoblje prije 23. studenoga 2023. U skladu s nacionalnim pravom, isključeno je izdavanje dozvole boravka za razdoblje prije 23. studenoga 2023.

II.

1.

- 13 Mjerodavni pravni okvir spora sastoji se od sljedećih odredbi:

Pravo Unije

Članak 20. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU)

1. Ovime se ustanovljuje građanstvo Unije. Svaka osoba koja ima državljanstvo neke države članice građanin je Unije. Građanstvo Unije dodaje se nacionalnom državljanstvu i ne zamjenjuje ga.

2. Građani Unije uživaju prava i podliježu dužnostima predviđenima Ugovorima. Oni, između ostalog, imaju:

- (a) pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica;
- (b) pravo da glasuju i budu birani na izborima za Europski parlament i na lokalnim izborima u državi članici u kojoj imaju boravište, pod istim uvjetima kao i državljani te države;
- (c) pravo, na državnom području treće zemlje u kojoj država članica čiji su državljani nema svoje predstavništvo, na zaštitu od strane diplomatskih i konzularnih tijela bilo koje države članice, pod istim uvjetima kao i državljani te države;
- (d) pravo na podnošenje peticije Europskom parlamentu, pravo na obraćanje Europskom ombudsmanu te na obraćanje institucijama i savjetodavnim tijelima Unije na bilo kojem jeziku Ugovorâ te pravo na odgovor na istom jeziku.

Ta se prava ostvaruju u skladu s uvjetima i ograničenjima utvrđenima Ugovorima i mjerama usvojenima na temelju tih Ugovora.

Nacionalno pravo

Gesetz über den Aufenthalt, die Erwerbstätigkeit und die Integration von Ausländern im Bundesgebiet (Aufenthaltsgesetz) (Zakon o boravku, radu i integraciji stranaca na saveznom području, u daljnjem tekstu: AufenthG), dostupan na internetskoj stranici https://www.gesetze-im-internet.de/aufenthg_2004/AufenthG.pdf/, a u verziji na engleskom jeziku na internetskoj stranici https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_aufenthg/englisch_aufenthg.pdf

Članak 5. AufenthG-a – Opći uvjeti za izdavanje

- (1) Izdavanje dozvole boravka općenito zahtijeva da
 1. su osigurana sredstva za život,
 - 1a. je riješeno pitanje identiteta stranca i, ako nema pravo na povratak u drugu državu, njegova državljanstva,
 2. ne postoji interes za protjerivanje,
 3. ako ne postoji pravo na izdavanje dozvole boravka, boravak stranca zbog nekog drugog razloga ne ugrožava ili ne dovodi u opasnost interese Savezne Republike Njemačke te da
 4. je ispunjena obveza u pogledu putovnice u skladu s člankom 3.
- (2) Osim toga, za izdavanje dozvole za privremeni boravak, plave karte EU-a, dozvole za rad u okviru premještanja unutar društava, dozvole stalnog boravka i dozvole stalnog boravka u Uniji, zahtijeva se da je stranac
 1. ušao s potrebnom vizom i da je
 2. već u zahtjevu za vizu pružio informacije relevantne za izdavanje.

Od navedenog se može odustati ako su ispunjeni uvjeti za izdavanje ili ako zbog posebnih okolnosti slučaja nije razumno provođenje postupka izdavanja vize. [...]

Članak 27. AufenthG-a – načelo spajanja obitelji

- (1) Dozvola boravka koja je namijenjena stvaranju i očuvanju obiteljske zajednice na saveznom području izdaje se i produljuje u korist stranih članova obitelji (spajanje obitelji) u svrhu zaštite braka i obitelji u skladu s člankom 6. Grundgesetza (Temeljni zakon).

[...]

- (3) Izdavanje dozvole boravka u svrhu spajanja obitelji može se odbiti ako korisnik spajanja obitelji u pogledu uzdržavanja drugih članova obitelji ili drugih članova kućanstva ovisi o davanjima predviđenima u drugoj ili

dvanaestoj knjizi Sozialgesetzbuch (Zakonik o socijalnoj sigurnosti). Može se odstupiti od članka 5. stavka 1. točke 2.

Članak 25. AufenthG-a – boravak zbog humanitarnih razloga

[...]

(5) Dozvola boravka može se izdati stranom državljaninu koji mora napustiti državno područje na temelju izvršnog akta kada njegov odlazak nije moguć zbog pravnih ili činjeničnih razloga i ne može se očekivati prestanak prepreka njegovu odlasku u predvidljivom roku. [...]

Članak 28. AufenthG-a – spajanje obitelji s njemačkim državljanima

(1) Dozvola boravka izdat će se stranom

1. bračnom drugu njemačkog državljanina,
2. maloljetnom nevjenčanom djetetu njemačkog državljanina,
3. roditelju maloljetnog nevjenčanog djeteta njemačkog državljanina radi ostvarivanja roditeljske skrbi

ako njemački državljanin ima uobičajeno boravište na državnom području Savezne Republike Njemačke. Odstupajući od članka 5. stavka 1. točke 1., ona se izdaje u slučajevima iz prve rečenice točaka 2. i 3. U pravilu se odobrava, odstupajući od članka 5. stavka 1. točke 1., u slučajevima iz prve rečenice točke 1.

Članak 54. AufenthG-a – interes za protjerivanje

[...]

(2) Interes za protjerivanje u smislu članka 53. stavka 1. osobito postoji ako je stranac:

[...]

9. počinio samo sporadičnu ili lakšu povredu zakonskih odredbi ili sudskih ili upravnih presuda ili odluka ili je izvan državnog područja Savezne Republike Njemačke počinio djelo koje se u Saveznoj Republici Njemačkoj smatra teškim kaznenim djelom počinjenim s namjerom.

Članak 95. AufenthG-a – kaznene odredbe

(1) Kaznom zatvora u trajanju od jedne godine ili novčanom kaznom kaznit će se tko

[...]

2. boravi na državnom području Savezne Republike Njemačke bez potrebne dozvole boravka u smislu članka 4. stavka 1. prve rečenice ako

- a) mora napustiti državno područje na temelju izvršnog akta,
- b) ako mu nije odobren rok za odlazak ili ako je taj rok istekao te ako
- c) nije odgođeno njegovo protjerivanje,

[...].

2.

- 14 Spor valja prekinuti. U skladu s člankom 267. UFEU-a potrebno je pribaviti prethodnu odluku Suda Europske unije (u daljnjem tekstu: Sud) o pitanjima navedenima u izreci ovog rješenja. Ta se pitanja odnose na tumačenje članka 20. UFEU-a. Budući da je riječ o tumačenju prava Unije, nadležan je Sud.
- 15 Prethodna pitanja relevantna su za donošenje odluke i zahtijevaju pojašnjenje Suda.
- 16 U svrhu pravne ocjene predmeta spora koji je još uvijek u tijeku, odnosno ima li tužiteljica pravo boravka i u pogledu razdoblja prije 23. studenoga 2023. (datum djelomične presude), ključno je pitanje je li pravo boravka nastalo na temelju članka 20. UFEU-a, nastaje li ono automatski na temelju prava Unije i u kojem je trenutku nastalo.
- 17 Ovaj sud smatra da nije sporno da se nacionalnom pravu protivi to da se na temelju njemačkog Zakona o boravku izda dozvola za boravak prije 23. studenoga 2023. Do tog je datuma postojao interes za protjerivanje u smislu članka 54. stavka 2. točke 9. AufenthG-a zbog ostvarenog obilježja kaznenog djela iz članka 95. stavka 1. točke 2. AufenthG-a. Taj interes postojao je do 23. studenoga 2023., tako da nije bio ispunjen opći uvjet za izdavanje dozvole iz članka 5. stavka 1. točke 2. AufenthG-a. Od toga se prema mišljenju ovog suda moglo odstupiti tek od 23. studenoga 2023. Zbog tog je razloga također bilo isključeno izdavanje dozvole boravka zbog humanitarnih razloga na temelju članka 25. stavka 5. AufenthG-a.

Prvo prethodno pitanje

- 18 Nacionalna sudska praksa djelomično smatra da su uvjeti za pravo boravka na temelju članka 20. UFEU-a ispunjeni tek ako se postupak izdavanja vize naknadno ne može razumno provesti u kratkom i strogo ograničenom roku;

presuda Bundesverfassungsgerichta (Savezni ustavni sud, Njemačka, u daljnjem tekstu: BVerwG) od 12. srpnja 2018. – 1 C 16.17 –, ECLI:DE:BVerwG:2018:120718U1C16.17.0 (= juris, t. 35.); isto tako,

primjerice, rješenje Oberverwaltungsgerichta (Visoki upravni sud, Njemačka, u daljnjem tekstu: OVG) u Magdeburgu od 21. rujna 2022. -3 M 68/22-, ECLI:DE:OVGST:2022:0921.2M68.22.00 (= juris, t. 12.): pravo na boravak koje je pravom Unije predviđeno na temelju članka 20. UFEU-a isključeno je ako stranac mora radi provođenja postupka izdavanja vize napustiti područje Unije samo tijekom kratkog i strogo ograničenog razdoblja.

- 19 U svrhu obrazloženja upućuje se na predmet K. A. Sud je u tom predmetu naveo da je protivno zadanom cilju članka 20. UFEU- a prisiliti državljanina treće zemlje da na neodređeno vrijeme napusti područje Unije;

Presuda Suda od 8. svibnja 2018. – C-82/16 (K. A.) –, ECLI:EU:C:2018:308 (= curia.eu, t. 57.).

- 20 Tuženik iz toga zaključuje, *a contrario*, da odlazak s područja Unije tijekom kratkog i strogo ograničenog razdoblja ne dovodi u pitanje pravo koje proizlazi iz članka 20. UFEU-a i da ne utječe na bit tog prava.

- 21 Sud koji je uputio zahtjev ima dvojbe u tom pogledu. S jedne strane, one se temelje na tome da Sud u prethodno navedenom predmetu K. A. nije odgovorio na četvrto prethodno pitanje [točku (d)] i da, prema tome, nije obvezujuće *a contrario* tumačenje Ureda za strance i određenog dijela nacionalne sudske prakse. U tom se pitanju izričito pitalo je li obveza podnošenja zahtjeva u državi podrijetla, zbog čega građanin Unije eventualno mora napustiti područje Unije u cijelosti na određeno vrijeme, relevantan element. Također, presuda je donesena u slučaju koji se odnosio na postojeću zabranu ulaska u skladu s člankom 11. Direktive 2008/115/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupcima država članica za vraćanje državljanina trećih zemalja s nezakonitim boravkom.

- 22 Nasuprot tomu, čini se da je Sud u predmetu XU naglasio da je za priznavanje izvedenog prava boravka iz članka 20. UFEU-a dovoljno da se državljaninu treće zemlje, članu obitelji građanina Unije, ne može dodijeliti nikakvo pravo boravka na temelju nacionalnog prava ili sekundarnog prava Unije, pod uvjetom da između tog državljanina treće zemlje i tog građanina Unije postoji takav odnos ovisnosti koji bi doveo do prisiljavanja navedenog građanina Unije da napusti područje Unije, u slučaju da se tog člana obitelji, državljanina treće zemlje, uputi izvan navedenog područja;

presuda Suda od 5. svibnja 2022. – C-451/19 (XU i QP) –, ECLI:EU:C:2022:354 (= curia.eu, t. 48.).

- 23 Izdavanje dozvole boravka na temelju članka 28. stavka 1. prve rečenice točke 3. AufenthG-a u svrhu spajanja obitelji nužno pretpostavlja u skladu s člankom 5. stavkom 2. prvom rečenicom točkom 1. AufenthG-a da je državljanin treće zemlje prethodno ušao s potrebnom vizom, odnosno vizom u svrhu spajanja obitelji. Iznimka na temelju članka 5. stavka 2. druge rečenice AufenthG-a postoji ako

zbog posebnih okolnosti pojedinačnog slučaja nije razumno provođenje postupka izdavanja vize. Stoga, ako tijelo smatra da je provođenje postupka izdavanja vize razumno, osobito zbog toga što se može pouzdano provesti u kratkom vremenskom razdoblju, isključeno je izdavanje dozvole boravka na temelju nacionalnog prava. Dakle, članak 20. UFEU-a načelno je primjenjiv.

- 24 U tom pogledu valja također istaknuti da se člankom 20. UFEU-a, u vezi sa statusom građanina Unije, dodjeljuje temeljno i osobno pravo slobodnog kretanja i boravka na državnom području država članica, koje je podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u Ugovoru i mjerama za njihovu provedbu. To pravo nema nikakvu vrijednost bez prava ulaska na područje Unije;

presude Suda od 27. travnja 2023. – C-528/21 (M. D.) –, ECLI:EU:C:2023:341 (= curia.eu, t. 59.), i od 22. lipnja 2023. – C-459/20 (X) –, ECLI:EU:C:2023:499 (= curia.eu, t. 30.).

- 25 Osim toga, u skladu s načelom međunarodnog prava, za koje se ne može smatrati da je povrijeđeno pravom Unije, država članica ne smije vlastitim državljanima odbiti pravo ulaska i zadržavanja na svojem državnom području i oni ondje stoga uživaju bezuvjetno pravo na boravak;

presuda Suda od 22. lipnja 2023. – C-459/20 (X) –, ECLI:EU:C:2023:499 (= curia.eu, t. 41.).

Drugo prethodno pitanje

- 26 Nacionalna sudska praksa uglavnom smatra da pravo boravka koje proizlazi iz članka 20. UFEU-a nastaje izravno na temelju prava Unije, pa da ga nacionalna tijela stoga moraju samo potvrditi;

presuda BVerwG-a od 12. srpnja 2018. – 1 C 16.17 –, ECLI:DE:BVerwG:2018:120718U1C16.17.0 (= juris, t. 34.): pravo boravka „*sui generis*”; rješenja OVG-a u Koblenzu od 13. siječnja 2021. – 7 D 11208/20 –, ECLI:DE:OVGRLP:2021:0113.7D11208.20.00 (= juris, t. 24.), i od 23. rujna 2021. – 7 A 10337/21 –, ECLI:DE:OVGRLP:2021:0923.7A10337.21.00 (= juris, t. 9.); presuda Verwaltungsgerichta (Upravni sud, Njemačka, u daljnjem tekstu: VG) u Bremenu od 30. svibnja 2022. – 4 K 2202/19 –, ECLI:DE:VGHB:2022:0530.4K2202.19.00 (= juris, t. 36.); Fleuß, Građanstvo Unije i sloboda kretanja u: VerwArch 2022, 201(243); isto tako, što se tiče Austrije, presuda austrijskog Vrhovnog suda od 13. rujna 2017. – 10 OBS 64/17k i od 21. siječnja 2020. – 10 OBS 178/19k –, dostupna na internetskoj stranici ris.bka.gv.at.

- 27 Sud koji je uputio zahtjev ima dvojbe u tom pogledu. Smatra da pravo koje proizlazi iz članka 20. UFEU-a ne nastaje izravno na temelju prava Unije, nego da ga nacionalna tijela konstitutivno dodjeljuju, to jest odobravaju;

presuda VG-a u Düsseldorfu od 29. listopada 2020. – 8 K 5234/19 –, ECLI:DE:VGD:2020:1029.8K5234.19.00 (= juris, t. 85.); u sličnom smislu presuda VG-a u Münchenu od 12. listopada 2021. – M 4 K 20.2386-, ECLI:DE:VGMUENC:2021:1012.M4K20.2386.00 (= juris, t. 102.).

28 U tom smislu sud koji je uputio zahtjev smatra da je u sudskoj praksi Suda utvrdio razlike u pogledu načina na koji nastaju prava boravka na temelju prava Unije.

29 Što se tiče prava na udruživanje i prava iz članka 6. i 7. ARB-a 1/80, Sud naglašava da turski radnik ima „barem u tom trenutku pravo boravka”, koje dodijeljena socijalna prava upravo nužno „podrazumijevaju”;

presuda Suda od 20. rujna 1990. – C-192/89 (Sevince), ECLI:EU:C:1990:322 (= curia.eu, t. 29.), što se tiče članka 6. ARB-a 1/80, na engleskom jeziku „*the existence [...] of a right of residence*”; na francuskom jeziku: „*l’existence [...] d’un droit de séjour*”.

30 U tom smislu pravo na temelju prava Unije postoji i u pogledu članka 7. ARB-a 1/80. Tako se u predmetu Bekleyen, primjerice, navodi: „nužno podrazumijevaju s njima povezano pravo boravka u korist zainteresirane osobe”;

presuda Suda od 21. siječnja 2010. – C-462/08 (Bekleyen), ECLI:EU:C:2010:30 (= curia.eu, t. 17.): na francuskom jeziku: „*l’existence d’un droit corrélatif de séjour*”, na engleskom jeziku: „*necessarily imply the existence of a concomitant right of residence*”.

31 U predmetu Baumbast, koji se odnosio na pravo boravka na temelju članka 12. bivše Uredbe Vijeća (EEZ) br. 1612/68 od 15. listopada 1968. o slobodi kretanja radnika unutar Zajednice, Sud je također naveo da članak 12. Uredbe (EEZ) br. 1612/68 „roditelju koji stvarno skrbi o djeci, bez obzira na njegovo državljanstvo, omogućuje boravak s djecom”;

presuda Suda od 17. rujna 2002. – C-413/99 (Baumbast i R), ECLI:EU:C:2002:493 (= curia.eu, t. 75.).

32 Slično je i u predmetu Chen, koji se odnosio na situaciju s prekograničnim elementom. U vezi s bivšim člankom 18. Ugovora o EZ-u i Direktivom Vijeća 90/364/EEZ od 28. lipnja 1990. o pravu boravka Sud navodi: ako se pravom Unije djetetu dodjeljuje pravo boravka, „ista pravila” roditelju „omogućuju da s njim boravi u državi članici domaćinu”;

presuda Suda od 19. listopada 2004. – C-200/02 (Zhu i Chen) –, ECLI:EU:C:2004:639 (= curia.eu, t. 46.), na francuskom jeziku: „*ces mêmes dispositions permettent au parent*”, im Englisch: „*those same provisions allow a parent*”.

33 Nasuprot tomu, u predmetu Zambrano Sud ponajprije utvrđuje negativan kriterij. U tom se predmetu državama članicama „zabranjuje” odbijanje boravka i radne

dozvole. To prema mišljenju suda koji je uputio zahtjev ima smisao koji se razlikuje od prethodno navedenih prava boravka predviđenih pravom Unije, primjerice, na temelju članaka 6. i 7. ARB-a 1/80. To pravo očito ne nastaje automatski, ne podrazumijeva se, njime se boravak ne dopušta izravno jer države članice mogu odbiti boravak;

presuda Suda od 8. ožujka 2011. – C-34/09 (Ruiz Zambrano) –, ECLI:EU:C:2011:124 (= curia.eu, t. 45.).

- 34 U predmetu Chavez-Vilchez Sud također ističe odbijanje prava na boravak;

presuda Suda od 10. svibnja 2017. – C-133/15 (Chavez-Vilchez), ECLI:EU:C:2017:354 (= curia.eu, t. 72.): na engleskom jeziku „a refusal of a right of residence”; na francuskom jeziku „dans le cas d’un tel refus”.

- 35 Istodobno se koristi pozitivna formulacija u vezi s nadležnosti država članica („zabranjuje se državi članici”): „odobranje prava na boravak”;

presuda Suda od 10. svibnja 2017. – C-133/15 (Chavez-Vilchez), ECLI:EU:C:2017:354 (= curia.eu, t. 73. i 78.); u sličnom smislu presuda Suda od 5. svibnja 2022. – C-451/19 (XU i QP) –, ECLI:EU:C:2022:354 (= curia.eu, t. 48.): dotična država članica načelno je dužna državljaninu treće zemlje priznati izvedeno pravo boravka.

- 36 U skladu s prethodno navedenim, drugo pitanje odnosi se na to je li nadležnošću država članica obuhvaćena njihova obveza da „odobre” pravo boravka na temelju članka 20. UFEU-a, prema tome to pravo već nije nastalo na temelju prava Unije.

Treće i četvrto prethodno pitanje

- 37 U slučaju da pravo boravka nastaje na temelju prava Unije, sud koji je uputio zahtjev pita se u kojem trenutku ono nastaje.

- 38 U tom se pogledu postavlja, s jedne strane, pitanje je li zahtjev pretpostavka za nastanak tog prava. Čini se da Sud upućuje na takav zahtjev u predmetu K. A.;

presuda Suda od 8. svibnja 2018. – C-82/16 (K. A.) –, ECLI:EU:C:2018:308 (= curia.eu, t. „naprotiv, [to je tijelo] dužno razmotriti navedeni zahtjev i ocijeniti postoji li između dotičnog državljanina treće zemlje i građanina Unije [takav] odnos zavisnosti”.

- 39 Međutim, također je moguće da je tužiteljičino pravo boravka nastalo već rođenjem djeteta. Također se čini mogućim da to pravo nastaje samo ako se utvrdi da se pravo boravka na temelju nacionalnog ili sekundarnog prava Unije ne može odobriti, na primjer zbog prethodne odluke nacionalnih tijela koja se obvezno trebala donijeti.

- 40 Konačno, ta se pitanja postavljaju i u slučaju da to pravo ne nastaje na temelju prava Unije, nego tek na temelju nacionalne odluke kojom nastaje pravo iz članka 20. UFEU-a. I u tom slučaju valja odgovoriti na pitanje u kojem se trenutku to pravo odobrava s retroaktivnim učinkom.
- 41 Protiv ovog rješenja nije dopušten pravni lijek.

[*omissis*] [navođenje potpisa]

RADNI DOKUMENT